

© 2004 Фестиваль Київська Русь, Арт Екзистенція, Арт Велес

“Традиційна музична культура”

Шановні друзі!

У

сьогоденому українському інформаційному просторі не так уже й багато справді знакових, національно зорієнтованих проектів, здатних принести справжнє задоволення тим, хто цінує українське мистецтво, і привабити, зацікавити, переконати тих, хто поки що стоїть на півдорозі до нього. До таких яскравих заходів насамперед належить фестиваль "Київська Русь".

Свого часу, започатковуючи цей фестиваль, ми поставили собі завдання - показати багатство української музичної традиції та розширити простір побутування української музики, домігшись, щоб якісних творів стало у ньому помітно більше. Однак велиki завдання потребують великого потенціалу - духовного, людського, фінансового. Звісно, від самого зародження ідеї проекту його організатори чітко усвідомлювали складність всього, що самі собі накреслили, проте спиралися передусім на ту визначальну для нашого народу засаду, що її так лаконічно і так глибоко сформулювала Ліна Костенко: "В житті найперше - то притомність духа, тоді і вихід знайдеться з нещаст'".

За роки свого існування фестиваль "Київська Русь" став справжнім втіленням присутності і джерелом цього "духа", засвідчив, що плекання і популяризація національної музичної культури всіх періодів її становлення - від зразків найдавнішого, автентичного народного мистецтва до кращих сучасних творів, простеження розвитку української музичної традиції та демонстрація її єдності з європейською музичною культурою - справа інтелектуального престижу. Сьогодні без перебільшення тисячі шанувальників національної музичної культури знають про існування фестивалю "Київська Русь", чекають його, мають можливість безкоштовно отримати компакт-диски із записами найкращої української фольклорної, середньовічної і академічної музики. Та, на щастя, організаторам проекту цього недостатньо. Ми прагнемо піднімати й доносити до широких кіл слухачів цілі пласти поки що не актуалізованої народної культури, популяризувати їх через наступні концерти, виставки, радіоєфіри, донести їх у кожну школу, де навчаються наші діti, у кожну організацію, де працюємо ми, наши батьки, знайомі, у кожну сім'ю, де цінується "притомність духа". Очевидно, самого лише людського потенціалу тут не вистачає, його має доповнити ще й фінансовий, однак це тема окремої розмови...

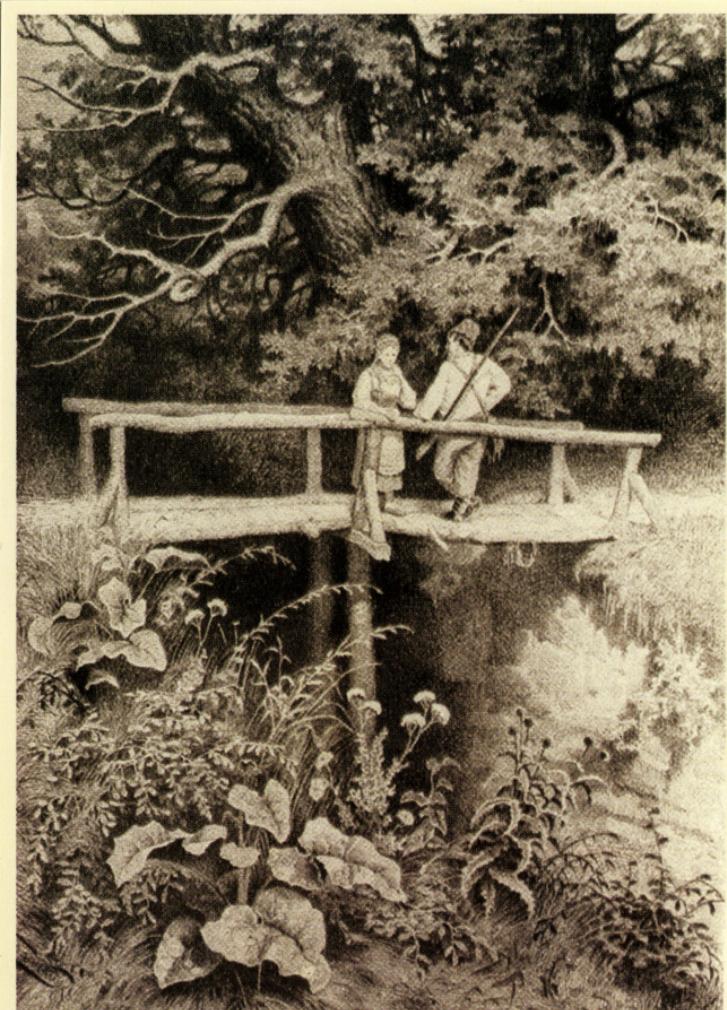
Ми свідомі того, що доки не запрацює на повну силу сучасна українська музична індустрія, доти ми не зможемо вирішити й таку болочу сьогоденну проблему як відтік справді фахових, кваліфікованих музикантів за кордон. Адже вимивання обдаровань із України (а наша нація таки багата самобутніми яскравими талантами) безповоротно і неухильно збіднює наш музичний ринок, за рахунок чого поповнюються бюджети інших, на жаль, держав. Система захисту нашого ринку культурних та інтелектуальних цінностей повинна врешті-решт діяти на повну силу.

Поки що ми не можемо змагатися з європейськими країнами за кількістю і якістю фестивалів. При такому невичерпаному духовному потенціалі та багатої культурній спадщині, які має наш народ, це непростимо. "Київська Русь", попри той незаперечний авторитет, уже зажитий на сьогодні, зовсім не претендує на статус єдиного. Ми переконані, чим більше буде таких акцій, тим швидше наш Київ відповідатиме культурним вимогам, які ставляться перед столицею європейської країни. Адже будь-який фестиваль обов'язково активізує культурну ситуацію, стимулює зростання виконавців і розширяє світогляд слухачів, формує фахову етику музичних журналістів і критиків. Тому ми маємо бути зацікавленими в тому, щоб фестивалів, здатних об'єднати широке коло глибоко національних за духом однодумців, було якнайбільше. Тільки тоді ми зможемо стверджувати, що маємо не розрізнені акції, приуроченні до певних дат чи подій, а цілісний, єдиний і повнокровний процес розвитку національного музичного мистецтва.

Президент фестивалю,
Народний депутат України
Володимир Бондаренко

Г.Левицький. На жива. Автолітографія. Середина XIX ст.

М.Оболенський. Побачення. (Заповітний місток). Ксилографіюра Ангера. Ж."Нива" 1888, №20.

Залишаймося романтиками!

K

оріння романтизму слід шукати ще у XVII-XVIII століттях, коли, щедро полите враженнями від визвольних народних змагань, після сонного застою, воно пишно проросло в душах української творчої еліти XIX-го століття.

Ралтово водночас усі забагнули, що не варто нічого шукати, адже всі найміцніші підвальнини вже є: прадавня історія, славні лицарські подвиги, оповита легендами слава героїв... Для літераторів - сила-силенна яскравих народних переказів, легенд, оповідань; для художників - сильні характери, неповторний побут, який відсвічує барвами давно забутих часів, мальовнича природа. Для композиторів - сотні колоритних народних мелодій і величних епічних дум. Урешті-решт безліч сюжетів - самобутніх, самодостатніх, цілісних.

"Нова" українська культура постала як результат нового і вдумливішого погляду на національну спадщину. Виявилось, що з цього джерела можна черпати безкінечно, адже в тексті дещо призабутої народної історичної пісні є стільки волелюбної сили і благородної краси!

Україною тоді захоплювалися всі. Росіянин Пушкін зачітуються українською народною поезією та історією, грузин Цертелев відзначає поетичний гений нашого народу, поляк Адам Міцкевич називає українців найпоетичнішим та наймузичнішим з-поміж усіх слов'янських народів. Романтизм відкрив очі й українській інтелектуальний еліті, аще - пробудив відповідальність за долю свого народу...

Тіні гетьманів і козацьких ватажків передусім явилися Гоголю та Шевченкові. Саме вони повірили в можливість змінити ситуацію. Саме вони розбудили і возвеличили народний дух.

Звісно, було нелегко. Ми знаємо, як сприймалися намагання українців заявляти про власну культурну самостійність на тлі царської цензури, арештів, циркулярів, таємної поліції. Ще надто слабкими були українські культурні осередки й товариства, які брали на себе відповідальність за духовний розвій нації. Та вони змогли розбудити вже доволі приспану національну свідомість.

Шедеври романтизму, сповнені правдивої героїки та романтичної туги за "втраченою Україною, якої вже ніколи не буде", назавжди залишаються в історії української культури яскравим прикладом того, що інколи, особливо у найтяжчі часи, нація здатна рятувати себе сама.

В 2004-му, коли увага всього світу була прикута до України, дивлячись на велелюдний київський Майдан, невільно констатував: все - таки історія, принаймні українська, йде по колу... І оті неймовірної сили вибухи народної енергії начебто закривають одну і розпочинають завжди нову історичну епоху.

Над тим, що (?) саме покликало людей вийти на майдани сьогодні замислються наукою.

За версією академіка Сергія Кримського, це сонячно-помаранчевий колір, який для нас є національним архетипом, адже з давніх-давен українці поклонялися сонцю. А можливо, просто тоді з нами на майдані знову були "тіні гетьманів і козацьких ватажків"...

Залишаймося романтиками.

Тарас Грималюк,
художній керівник фестивалю.

Bиві часи язичництва, коли наші предки ще тільки намагалися зрозуміти, звідки береться дощ чи град та як захиститися від численних загрозливих стихій, склався звичай: розмовляючи про щоденне, про складне й незрозуміле (а саме такими були незбагненні сили природи), люди співали. Цей спів був сакральною мовою спілкування з таємними "вищими силами", з тогочасними божествами, які уявлялися одухотвореними стихіями або ж поставали в образах померлих предків, що, відйшовши у "той світ", ставали охоронцями благополуччя живих родичів на "цьому світі". Сакральний спів, розрахований на те, щоб бути почутим потойбічними "слухачами", більше скидався на крик чи голосіння. Хіба не диво, що й сьогодні, від'їхавши електричкою годину від Києва на північний захід, можемо почути (і не в уламках, а в повноцінному звучанні!) давні магічні закляття наших пращурів, які збереглися, наприклад, у поліських жівівних мелодіях (трек 12).

За півтора тисячоліття слов'янської історії співоча культура східнослов'янських етносів розквітла пишним і плідним садом. Іноземець, який у XIX ст. подорожував по Полтавщині, не міг повірити, що прекрасний хоровий спів, випадково почутий літнього вечора, був звичайним побутовим співом гурту селян, які поверталися з косовоци і якими не керував жоден диригент (треки 4, 6, 7).

Незбагненна властивість народних пісень полягає в тому, що вони не записані нотами, а тому не становлять раз і назавжди зафіксованого матеріалу, відтворення якого є обов'язковим для виконавців наступних поколінь - так, як це відбувається у світі академічної музики. Показовою рисою традиційного співу є можливість варіювати мелодію пісні. Завдяки цьому учасники автентичного (сільського) гурту (треки 2, 4, 6, 7, 11, 12) мають змогу виявити свій мистецький хист перед односельцями, а професійні виконавці фольклорного співу (треки 1, 3, 5, 8-10, 13-18) - перед столичною публікою.

"Виштовхувана" сучасними тенденціями, українська сільська музика хоч і кане в минуле, однак поки що не перейшла в ранг "археологічних знахідок". Вона ще жива й досі приваблює розмаїттям регіональних діалектних рис. Архаїка найкраще збереглася на Поліссі. Екзотичні обрядові тембри поліщуків яскраво свідчать про генетичну закоріненість у первісних ритуальних співах-криках. Ще й сьогодні тут вам можуть розповісти про чудодійні ритуали викликання дощу чи відвертання хмар.

Карпати й Закарпаття славні інструментальними традиціями (треки 3, 11). Близьку віртуозну техніка бойківських і гуцульських скрипальів на концерті в залі Московської Спілки композиторів у 80-х роках зачарувала навіть найвимогливіших шанувальників музики, які встали на знак визнання майстерності народних музик. Однак і скрипкові капели Поділля не блякнуть на тлі колоритних гірських традицій.

Іжакевич. Перебенда. Ксилографію В. Цехомського. ж. "Нива". 1897, №36.

На Івана Купала. Літографія В.Тімма з картини І.Соколова. 1856.

Зокрема, про це свідчать чарівливі мелодії з Черкащини, представлені в альбомі у виконанні знатної київської капели "Надобриден" (трек 9).

Наддніпрянські й лівобережні традиції (Кіровоградщина, Полтавщина, Дніпропетровщина) вилепкали найбільш складні форми багатоголосного співу (треки 1, 2, 4 - 8, 13 - 15). Лівобережну прику (й історичну, козацьку, і любовну) вирізняє м'якість і водночас потужність вібруючих голосів. Чудові, характерно українські гармонії, розвинена розспівність ("чиста" музика, коли текст майже розчиняється в численних вокальних фіоритурах) викликають щире захоплення. Без уважного вслухування з' першого разу буває важко зрозуміти слова пісні, однак для слухачів минулого розуміння слів не було проблемою. Адже ці пісні, кожен чув із дитинства й, чудово знаючи сюжет, міг стежити вже не тільки за його перипетіями, але й за музичною фантазією співаків.

На жаль, вже тільки науковими реконструкціями може бути представлений потужний ще донедавні історичний пласт кобзарства та лірництва (треки 16, 17).

Непересичну цінність традиційної музики підтверджують численні захоплені висловлювання видатних діячів культури: Миколи Гоголя, Лесі Українки, Івана Франка, Петра Чайковського, Ігоря Стравінського та багатьох інших. Відомі композитори, звертаючись до народних джерел, бачили в селянських мелодіях, не просто цікавий мелодичний матеріал, вони цінували передусім його образну місткість, вікову мудрість поколінь...

Ірина Клименко,
завідувач Лабораторії музичної етнографії
Національної музичної академії ім. П.Чайковського,
кандидат мистецтвознавства.

Програма

1. "Як пойду я йу город Полтаву"- лірична із с. Катеринівка Покровського р-ну Дніпропетровської обл.

Це зразок лівобережної "вивідної" пісні - розспівного багатоголосного твору, оздобленого верхнім сольним підголоском- "виводом". Молодий київський гурт "Божичі" (керівники Сусанна Карпенюк та Ілля Фетисов) вдало передає темброву специфіку лівобережного співу з м'якою глясандуючою вокальною технікою, виразною вібрацією голосу (порівнямо із зразками автентичного співу №№ 4, 6, 7). Пісня неквапливо й образно опідає історію подружнього життя: галка в'ється над косарями й передає чоловікові звістку, що його молода дружина, яка не мириться із свекрухою, дуже за ним сумує. Єдиною її втікою є мале дитя.

2. Весільна "Куди, доню, собираєшся". Виконує автентичний гурт співачок із с. Великі Будища Диканьківського р-ну Полтавської обл.

Молода від'їджає від батьків до родини молодого. Її захурені товаришки вважають, що іде вона "між турки й татари, де земля кременіста, склеруха норовиста". Цей характерний для Подніпров'я сюжет нагадує про давні звичаї ритуального ворогування двох родів. Типовий весільний наслів б-дельного розміру, поширенний майже скрізь в Україні (інша його версія представлена зразком № 8), на Полтавщині розспівується у надзвичайно повільному темпі. Через це уповільнення пісня втрачає розміреність ритму ходи, звичай властивий цій мелодії, нацість набуває додаткової вагомості, "потовщенчіс" в гтуртовій частині: лінію заспівувача підхоплює гурт, а це одна солістка веде згори самостійно лінію. Обидві партії насичені середскладовими розспівами, виконуються протяжно, потужними вібраючими голосами.

3. Співана коломийка "Ци пойду в полонину" із с. Нересниця Тячівського району Закарпатської обл.

Найулюбленіший жанр жителів Карпат і Закарпаття - коломийка - надзвичайно гнучка і з функцією, і за музично-образним змістом. Окрім того, що коломийка виконується і як спів, і як танець, вона буває сумна й весела, гостра й лагідна. Молоді хлопці, звичайно, співають здебільшого про кохання (як у цьому треку), а старші виконують тематично різні коломийки (див. № 11). Композиційну версію коломийки на підставі власних польових записів демонструють музиканти родинного гурту "Буття" (м. Київ, керівник Олег Бут).

4. Лірична "Зайшло сонце за віконце, за зелений сад" Виконує автентичний гурт співачок із с. Семенівка Краматорського району Донецької обл.

Любовна історія в цій пісні не обтяжена драматичними перипетіями, як це зазвичай спостерігаємо в українських балахах (трек №15): "Цілується-милується, а хто кому рад...". Ніжній розспівній мелодії з виводом прикрашають характерні лівобережні стилістичні риси: словобобриви, щемливий низький другий шаблон в кадансі, спокійний темп.

5. Весільна "Ой думай-думай, да й Галочка, думай, ще й гадай" із с. Корніївка Барішівського р-ну Київської обл.

Характерною ознакою лівобережних весільних є надзвичайно повільні журліви наспіви, зумовлені акцентуванням уваги на епізоді прощання матері з дочкою, сумним настроем молодої, коли вона розлучається з рідною domівкою. Одна з таких пісень - розспівана паралельними терціями 2-голосна мелодія з історичної Переяславщини, записана Ганною Коропніченко й відновлена ансамблем "Сільська музика" (м. Київ). Наприкінці кожного рядка голosi співачок сходиться в довгий унісон, а потім обираються з характерним призивком, що є дуже давнім прийомом обрядового жіночого співу. Поетичний мотив "перебрела два річенки" символізує переїзд дівчини з дівочого стану до жіночого.

6. Козацька "Вивів коня на яр, на долину" Виконує автентичний гурт співачок "Олишша" із с. Кардашинка Голопристанського р-ну Херсонської обл.

Землі Таврії заселялися у XVII-XIX століттях віхідцями з різних етнографічних зон, а тому до ХХ ст. тут акумулювалися різноманітні музичні стилі. Один із них представлено класичною протяжною піснею з с. Кардашинка. В концепті прозвучав фрагмент сюжету відомої станової козацької пісні про охоронців, що вартували на козацьких могилах: поки козак спав, нахайли солдат (в історично раніших версіях - орда, турки-татари), забрали коня й хочуть убити самого хлопця, однак дівчина його рятує. Музична стилістика, передусім розспівність, свідчить про походження цієї традиції з середньої Наддніпрянщини.

7. Балада "Ой з-за гір, з-за гір вілітав сокіл" Виконує автентичний гурт співачок із с. Кочережки Павлоградського р-ну Дніпропетровської обл.

У символічній розмові двох сколів розгортається трагічна картина смерті невідомого козака у ступі: "вбито його не теперечка - просюла трава крізь реберечка". Високий стиль поетичного тексту поєднується з вишуканими мелодичними інтонаціями наддніпрянських протяжних пісень. Розгорнутий каданс

8. Весільна сироти "А зеленая та дібрівонька" з Полтавщини (с. Бобрівник Зіньківського р-ну).

Ансамбл "Древо" (м. Київ, керівник Евген Сфремов) подає незвичну для Полтавщини музичну версію весільної пісні, знайденою Тетяною Сопілкою. Щось в зеленій дібріві багато пеньків, та мало зеленого гіля - так на сирітському весіллі багато гостей, щоб пити й гуляти, та нема кому порядку давати. Цей відомий поетичний мотив полтавчан розспівують у характерному для них 3-голосному стилі, але в оригінальній місцевій гармонізації. Акцентоване підкреслювання середскладових розспівів, регулярне пульсування акордових і унісонних складів додають наспівові ритмічні виразності.

9. "Віват сватам" при обдаруванні молодої на весіллі у с. Зеленьків Тальнівського р-ну на Черкащині

У виконанні капелі "Надобриден", м. Київ. (кер. Михаїло Хай)

Весільний староста запрошує родичів обдарувати молоді і пригощає їх: "Випий, свашечко (матінко, батеньку, сестро), із золотого кубка, випий, голубко!". Його бадьорий заклик підtrzymують музики. Яскрава мелодія, що проводиться у скрипок, на Східному Поділлі більше поширилася як веснянка "Стояла на колодці".

10. Весільна "Сізих маїх да два голубя" із с. Ліново Путивльського р-ну Сумської обл.

Локальна етнічна група "горюнів", розселена на півночі Сумщини, що десь років тому могла самостійно демонструвати свій орігінальний репертуар і співочий стиль. Тепер властиву їй темброву специфічність, що виразно відрізняється від сусідніх українських діалектів, намагаються відтворювати молоді сумські музиканти із групи "Серпанок" (керівник Гончаренко). Зачаровані місцевими весільними мелодіями, дівчата успіл за басусями "оздоблюють" їх фактурну тканину "тонким голосом" (він звучить октаво вище за основну мелодію), оригінальними середстрофовими "іхканнями".

11. "Коломийка весела з танцем". Виконує бойківсько-наддніпрянської традиції М. Славич

Бойки, депортовані наприкінці 40-х на південь України, після переселення не втратили своєї етнічної специфіки і озвучили гарячі стели Таврії колоритними награваннями. Бойківська капела (дві скрипки та бубен) наповнила стевози простори шаленою гірською енергетикою: жартівліві й дошукли, іноді й солонуваті коломийки надзвичайно швидкого темпу прижилися на новому місці поруч із наддніпрянською протяжністю (трек 6).

12. Жинкова "Я в бору жітво жала". Виконує автентичний гурт співачок із с. Збраньки Овруцького р-ну Житомирської обл.

Учасники фестивалю приголомшив цей архаїчний поліський наслів - із-поміж розлогих пісень Наддніпрянщини він прозвучав як загадкове послання з давнини, зрозуміле лише втасманим. Бой й справді ця мелодія, которая на Поліссі виконується в літній сезон (від Трійці до Іллі), є язичницьким закликанням духів померлих предків (зокрема, з метою відвертання хмар) і не випадково асоціюється з голосинням. Цей ефект досягається мінімальними засобами - наспів спирається на характерний для обрядових мелодій (див. треки №2, №5, №8, №12) малі звукові обсяги (лише тризводкова школа), але цей простий мотив динамізується вільною (рубатовою) ритмікою та юндеподібними прийомами "зривів" голосу. Давню магічну семантику "живна-голосиння" сьогодні зберігає переважно сам наспів і кілька реліктових ритуальних текстів. Для фестивального концерту співачки обрали побутовий сюжет: якщо лівобережній ліричній пісні (трек №1) молода жінка мовчики терпить образи від свекрухи, то невістка-поліщуча чинить виразний опір, кепуючи із своєї напасниці: Поки невістка жала - свекруха з печі впала, Чи вона з ума зйшла, що в хвилі на піч пішла? А разом таке невістка шкодує, що свекруха, падаючи, не віблає.

13. Лірична "Ой сон, маті, сон голівоньку клонить" із с. Суботів Чигиринського р-ну Черкаської обл.

Любовні переживання дівчини знайшли вияв у розгорненій пісенній сповіді, викладеній на три голоси: двоє чоловіків із фольклорного ансамблю "Гуляйгород" (м. Кіровоград) ведуть ніжно вокальну "парти", по одній дівчині відповідають за середню й верхню медодичні лінії. Мабуть, так по-сусідськи збиралася учевері двоє подружжя, та, пригадавши молодість, виводили "в ролях". Маті: Оце тобі, синочку, своя воленька робить,

що до тебе сама дівчина ходить. Син радіє: Вона мені за дружину буде: застиляє столи тесовії, скатерти лляніс, кровать дубовая, постіль пуховая. А дівчина, звісно, сумує: виплакала кари очі за чотирі ночі...

14. Рекрутська "Ой казали вражі люди, що з неділі набор буде" із с. Семигір'я Світловодського р-ну Кіровоградської обл.

Рекрутський набір завжди супроводжувався шквалом драматичних емоцій, які в слов'янських традиціях вилилися у серію видатних лірических творів. Близькувати зразок "чоловічої лірики", де сильні почуття не вибухають, а "виліпідаються" в стримано-епічній манері, виконав дует "Дике поле" (Наталя й Олександр Терещенки, м. Кіровоград): Ще неділі не діждали - вже некрутіків забрали... Один некрут догадався, до дівчини заховався, а вона сховала, та й людям розказала. Дівчиці двері поламали, некрутка спіймали... Характерного українського колориту надає наспівові сходження ніжнього голосу на домінанту у півкадансі.

15. Балада "Ой ясно-красно да де сонечко сходить" із с. Крячківка на Полтавщині.

Ця балада за стилем виконання контрастує з попередньою. Життєва драма у ній відтворюється завдяки використанню дієвих музичних засобів: спів із "надривом" у заспівувачки й вивідниці, активне застосування йодлоподібних зрівів, оригінальні гармонічні сполучення на витриманих низьких басах. Все підпорядковано драматизмові сюжету: дівчина радить закоханому в неї жонатому козакові вбити дружину - тільки тоді вона буде з ним зустрічатися. "Як придеш додому - не стану говорити, бери її та й за русую косу, та й рубай головоньку". Відомі співачки із с. Крячківка, долею яких цікавляться у Москві й Пітері, Любліні й Варшаві, вже не можуть повноцінно представити на сцені свій легендарний репертуар - не виїжджає за межі села геніальна вивідница Фросина Загорулько, хворіє єдиний в гурті чоловік. Але Крячківка мусить звучати завжди, тому група "Гуртоправці" (м. Київ, керівник Ірина Климененко) озвучила один із шедеврів лівобережної лірики.*

16. Кант ("псалма") "Святому Онуфрію" - це фольклоризація бароко-го поетичного тексту на життєвий сюжет про Св. Онуфрія (Онопрія), одного з аскетів, якому служили звірі. В Україні святий Онуфрій був надзвичайно шанований, особливо на Поділлі, в Подністров'ї, де існували печерні Онуфріївські монастири, каплиці, навіть "фігури" (обрядові хрести на перехрестях доріг), присвячені йому. Постать Онуфрія (як і Св. Катерини) переконливо показує, що духовна чистота, смирення і аскеза може зворушити навіть лютих звірів. Мелодика канту зближається з західноєвропейськими середньовічними духовними (набожними) піснями. Це свідчить про широту культурних зв'язків в українському минулому.

За версією, записаною на Київщині Порfirієм Демуцьким, що увійшла до збірки "Ліра і її мотиви" (1903), кант про Онуфрія відтворив лірник Ярема (м. Київ).

17. Дума "Плач зозулі" з репертуару кобзаря Макара Христенка з Харківщини є предметом наукової дискусії. Учені сперечуються, чи є вона самостійним твором, чи це лише уривок із думи "Смерть козака при долині Кодимі". Кобзар Т. Компаніченко припускає, що до того часу, поки козацтво існувало як суспільний стан, дума "Плач зозулі" могла виконувати обрядову функцію - звучати при похованні козаків.

За типом виконання дума зближається із стилістикою історичних пісень (тут практично відсутні типові думні рецитації), зберігає в кадансах рудименти власне думного стилю - саме так виконує її бандурист Кость Черемський (м. Харків).

18. Величальна весняна мелодія "Да перейди, місяцю, через нашу йулицу" у хороводному ритмі дозволяє лігко організовувати коло очох поспівати й повітшатися навесні спілкуванням з молодими сусідами, з-поміж яких котрійсь, напевне, викликає у дівчини особливі почуття: На нашій улици всі хлопці красавці, та найкращий для Маруси - Іванко. Манера голосного поліського співу (веснянка походить із Житомирського Полісся), як і традиційні розваги, давно стали звичними для київського молодіжного гурту "Володар" (керівник Маргарита Скаженик).

Ірина Климененко

■ Невідомий художник. Троїста музика. Літографія XIX ст.

* Співочий стиль с. Крячківка вже більш як 20 років досліджує і відтворює група "Древо".

Організатори:

Київська міська рада
Головне управління культури КМДА

Партія "Наша Україна"

Громадська організація
"Фестиваль Київська Русь"

Мистецьке агентство "Арт Велес"

Громадська організація "Арт Екзистенція"

За підтримки:

Страхової компанії "Кредо-Класик"

Швейцарської культурної програми в Україні

Партія "Наша Україна"

**Записано з концертів фестивалю "Київська Русь"
14,15 лютого 2004 року в Києві**

Запис
Генеральний директор СП "Комора"
Звуко режисери запису
Зведення та мастеринг

студія "Комора"
Олег Репецький
Андрій Герасименко, Костянтин Костенко
Костянтин Костенко

Дизайн

Арт Велес, РА "VAM"

Науковий редактор
Літературний редактор

кандидат мистецтвознавства Михайло Хай
кандидат філологічних наук Галина Сюта

Режисерсько-постановницька група

Євген Нищук, Андрій Ковалік, Олексій
Хетчиков, Олексій Ткачук

Реклама та PR

Микола Дичка, Роман Малко

Прес-секретар
Фінансовий директор
Директор
Художній керівник
Віце-президент фестивалю
Президент фестивалю

Юлія Лимар
Леся Шевченко
Igor Kyut
Taras Grimalyuk
Ostap Semerak
Володимир Бондаренко

**Арт Велес, тел. (044) 592 89 63, 592 89 64
www.ukrfolk.kiev.ua
postmaster@artveles.kiev.ua**

Усі права захищені. Несанкціоноване копіювання, тиражування, здача в прокат і публічне використання заборонено та підлягає адміністративній та кримінальній відповідальності.

Всесвітній Фестиваль

Традиційна музична культура

COMPACT
DISC
DIGITAL AUDIO
AVE 015

Published by
Kyivska RYC'

All rights reserved.
Unauthorized copying, public performance,
broadcasting, lending or rental of this
product is illegal.

Copyright © 2001
Kyivska RYC' Festival
All rights reserved.
Unauthorized copying, public performance,
broadcasting, lending or rental of this
product is illegal.

Copyright © 2001
Kyivska RYC' Festival
All rights reserved.
Unauthorized copying, public performance,
broadcasting, lending or rental of this
product is illegal.

"Українська традиційна музика"

1. Лірична "Як пойду я йу город Полтаву".
2. Весільна "Куди, доню, собираєшся".
3. Співана коломийка "Ци пойду в полонину".
4. Лірична "Зайшло сонце за віконце, за зелений сад".
5. Весільна "Ой думай-думай, да й Галочка, думай, ще й гадай".
6. Козацька "Вивів коня ой на яр, на долину".
7. Балада "Ой з-за гір, з-за гір вилітав сокіл".
8. Весільна сироті "А зеленая та дібровонька".
9. "Віват сватам" при обдаруванні молодої на весіллі.
10. Весільна "Сізих маїх да два голубя".
11. "Коломийка весела з танцем".
12. Живна "Я в бору жіто жала".
13. Лірична "Ой сон, мати, сон голівоньку клонить".
14. Рекрутська "Ой казали вражі люди, що з неділі набор буде".
15. Балада "Ой ясно-красно да де сонечко сходить".
16. Кант ("псалтьма") "Святому Онуфрію".
17. Дума "Плач зозулі".
18. Величальна весняна мелодія "Да перейди, місяцю, через нашу йулицу".

**Київська
Русь**

Всесвітній фестиваль

За підтримки:

Кредго-Класик
страхова компанія

© 2004 Фестиваль Київська Русь, Арт Екзистенція, Арт Велес

Контакт: тел: (044) 592 89 63, 592 89 64
www.ukrfolk.kiev.ua, e-mail: postmaster@artveles.kiev.ua

Не для продажу